

Inhoud

Oorlogsdividend en vredesenthousiasme	II
<i>'We gaan dat eigen risico mórgen afschaffen!'</i>	
Democratie, haar basis en haar negatief	23
<i>'Over vier jaar hoef je niet meer te stemmen'</i>	
Spelverruwing	45
<i>Grip op het gladde speelveld</i>	
Vermaak	55
<i>'Dat zie je toch op het nieuws?'</i>	

Silicon Valley naar Washington en Texas	65
<i>‘Hoe anders zorgen we ervoor dat in 2024 Trump wordt herkozen?’</i>	
Kiezen voor democratie	79
<i>We are all mad here</i>	
Kiezen voor democratie in de eenentwintigste eeuw	93
<i>‘Kumbaya’</i>	
Kiezen voor burgerdemocratie	101
<i>‘Een transformatieve ervaring’</i>	
Verzet	113
<i>Alice in ons eigen Wonderland</i>	
Bibliografie	119

Als iemand een goed verhaal had kunnen maken van de worsteling van onze democratie, dan is het Lewis Carroll. De negentiende-eeuwse Britse schrijver liet een meisje een konijnenhol in tuimelen, waar ze een absurde wereld betrad. Een overspannen konijn wordt opgejaagd door zijn klok. Een tirannieke heerser wil de mensen die haar niet aanstaan onthoofden. Een botte boer die wetten breekt en taart steelt, staat voor de rechter. Er is een *Tea Party* vol krankzinnige gesprekken. En een kok die overmatig met peper strooit, waardoor iedereen loopt te niezen, wat de nonsens en de chaos alleen maar groter maakt.

Laat ons Alice zijn. Sommigen van ons zijn door konijnenholen in een onlogisch, bizar universum van complottheorieën geraakt, waarin

koninginnen en CEO's als mens vermomde reptielen zijn die leven van babybloed, en waarin berooide migranten honden en katten eten. Wij kampen met machthebbers die geen tegenpraak dulden en als geurend warm brood de totalitaire verleiding verkopen. Sociale media strooien zoveel peper over onze politiek dat het steeds moeilijker wordt een normaal gesprek te voeren.

Dat is het landschap waardoor we ons bewegen, een soort Wonderland waar burgers zichzelf en elkaar verliezen in absurditeit en kwaadaardige complotten. Waar woorden het omgekeerde betekenen, waar verkiezingen leiden tot regeringen die geen vrije verkiezingen meer willen, geen vrije pers, maar waarin de meerderheid van de burgers snakt naar veiligheid, zekerheid en een redelijk gesprek.

Aan het begin van een nieuw tijdperk, de naoorlogse periode is ten einde, is dit een schets van hoe we elkaar kwijtraken, om te verkennen hoe we elkaar weer kunnen naderen. Hoe de democratie anders in te richten, zodat we elkaar weer gaan verstaan. Alleen dan verdedigen we ons grootste goed.